

NL

NL

NL

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 30.6.2009
COM(2009) 314 definitief

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD

**over het functioneren van de in het kader van de procedure van artikel XXVIII van de
GATT gesloten overeenkomsten in de rijstsector**

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD

**over het functioneren van de in het kader van de procedure van artikel XXVIII van de
GATT gesloten overeenkomsten in de rijstsector**

GLOSSARIUM

Basmati-rijst	Indica-rijst van hoge kwaliteit, die uitsluitend in India en Pakistan wordt geteeld
Breukrijst	Tijdens het maalproces beschadigde witte rijst
Gedopte rijst	Rijst waarvan alleen de dop is verwijderd; bruine rijst
Indica-rijst	Ondersoort van rijst, langkorrelig
Japonica-rijst	Ondersoort van rijst, doorgaans rondkorrelig of halflangkorrelig
Padie	Rijst waarvan de korrels nog zeer nauw omsloten zijn door de kroonkafjes (ongedopte rijst)
Halfwitte of volwitte rijst	Rijst waarvan de kroonkafjes, de lagen en de kiem geheel of gedeeltelijk zijn verwijderd; witte rijst

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD

over het functioneren van de in het kader van de procedure van artikel XXVIII van de GATT gesloten overeenkomsten in de rijstsector

1. INLEIDING

Naar aanleiding van de hervorming van de gemeenschappelijke marktordening voor rijst in 2003 heeft de Commissie de WTO in kennis gesteld van het voornemen van de Europese Gemeenschap om voor gedopte rijst (GS-code 1006 20) en halfwitte en volwitte rijst (GS-code 1006 30) importconcessies te wijzigen die zijn opgenomen in EG-lijst CXL, gehecht aan de GATT-overeenkomst.

Door de bij de hervorming ingevoerde verlaging van de interventieprijs met 50% zou de voortzetting van de op dat ogenblik geldende invoerregeling¹ hebben geleid tot een sterk variërende bescherming aan de grens, die zelfs tot de toepassing van een nulrecht zou kunnen leiden. Aangezien dit een te grote onzekerheid voor de rijstsector betekende, heeft de Gemeenschap besloten de regeling te deconsolideren en te onderhandelen over een adequatere, voor alle EU-handelspartners geldende regeling².

Met het oog hierop zijn in het kader van artikel XXVIII van de GATT onderhandelingen gevoerd met de vier landen waaruit het grootste deel van de EU-invoer van rijst afkomstig is.

- India en Pakistan, die elk een belang van belangrijke leverancier hebben voor gedopte Basmati-rijst,
- de Verenigde Staten van Amerika, die een belang van voornaamste leverancier hebben voor gedopte rijst en van belangrijke leverancier voor volwitte rijst, en
- Thailand, dat een belang van voornaamste leverancier heeft voor volwitte rijst en van belangrijke leverancier voor gedopte rijst.

Bij de ondertekening van de overeenkomst met Thailand heeft de Commissie zich ertoe verbonden om de Raad, zodra de gegevens voor de eerste verkoopseizoenen beschikbaar waren, een verslag te doen toekomen over het functioneren van de overeenkomsten. Doel hiervan was de gevolgen van invoerstromen voor de verschillende soorten rijst op de communautaire markt te kunnen inschatten, zowel wat betreft de communautaire productie als wat betreft de verwerkte hoeveelheden³.

Voorts wordt in het verslag de invoer van volwitte rijst in kleine verpakkingen bestudeerd. Een aantal lidstaten heeft zijn bezorgdheid geuit over de gevolgen van een mogelijke aanzienlijke verhoging van deze invoer voor de rijstsector in de EU na de inwerkingtreding van de overeenkomsten. De Commissie heeft zich ertoe verbonden om overleg te plegen met

¹ "Headnote" 7 van de EG-lijst.

² Met uitzondering van de invoer in het kader van preferentiële regelingen (bijv. EBA) of van invoercontingenten (bijv. Egypte).

³ Zie voor nadere gegevens over de rijstsector in de EU:
http://ec.europa.eu/agriculture/markets/rice/index_en.htm

elk land van uitvoer waarvan de invoer in de EU in een bepaald verkoopseizoen met meer dan 25% is toegenomen.

2. DE OVEREENKOMSTEN

2.1. Overzicht

De overeenkomsten met India en Pakistan zijn op 11 augustus 2004 door de Raad goedgekeurd⁴. In deze overeenkomsten is bepaald dat **gedopte Basmati-rijst** met ingang van 1 september 2004 tegen nulrecht mag worden ingevoerd.

De overeenkomst met de VS is door de Raad goedgekeurd op 21 juni 2005⁵ en wordt met terugwerkende kracht toegepast met ingang van 1 maart 2005, d.w.z. halverwege het verkoopseizoen. De overeenkomst voorziet in de wijze van berekening van de voor de meest begunstigde natie (MFN) geldende invoerrechten voor **gedopte rijst**.

De overeenkomst met Thailand ten slotte, die op 20 december 2005 door de Raad is goedgekeurd⁶, heeft vooral betrekking op het mechanisme voor de berekening van MFN-invoerrechten voor **halfwitte en volwitte rijst**. Ook deze overeenkomst wordt met terugwerkende kracht toegepast, met ingang van 1 september 2005.

Hoewel de onderhandelingen over artikel XXVIII in het kader van de overeenkomst met de VS nog niet zijn afgesloten, zal deze overeenkomst toch aan bod komen in dit verslag, omdat zij in hetzelfde kader is gesloten als de andere overeenkomsten.

In de onderstaande tabel zijn de huidige invoerrechten voor rijst na de inwerkingtreding van de respectieve overeenkomsten aangegeven:

Tabel 1: Geconsolideerde en toegepaste rechten voor rijst

Rijstsoort	Geconsolideerd recht (€t)	Toegepast recht (€t)
Padie (valt niet onder de overeenkomsten)	211	211
Gedopte rijst waarvan basmati	65 --	30 – 42,5 - 65 0
Volwitte rijst en halfwitte rijst	175	145 - 175
Breukrijst	128	65

⁴ Besluiten 2004/617/EG en 2004/618/EG van de Raad (PB L 279 van 28.8.2004, blz. 17 en 23).

⁵ Besluit 2005/476/EG van de Raad (PB L 170 van 1.7.2005, blz. 67).

⁶ Besluit 2005/953/EG van de Raad (PB L 346 van 29.12.2005, blz. 24).

2.2. Gedopte Basmati-rijst – overeenkomsten met India en Pakistan

In de overeenkomsten met India en Pakistan zijn de volgende voorwaarden voor de rechten- en contingentvrije invoer van gedopte Basmati-rijst vastgesteld:

- 9 specifieke variëteiten komen in aanmerking (4 Pakistaanse en 8 Indiase, waarvan 3 in beide landen worden geteeld);
- ingevoerde Basmati-rijst moet vergezeld gaan van een door de betrokken Indiase of Pakistaanse autoriteiten afgegeven echtheidscertificaat.

2.3. Gedopte rijst – overeenkomst met de Verenigde Staten van Amerika

Bij de overeenkomst met de VS is een jaarlijks referentieniveau van 431 678 ton vastgesteld voor de invoer van gedopte, andere dan Basmati-rijst. Dit was het resultaat van de volgende, op gemiddelde gegevens voor 1999-2002 gebaseerde berekening:

- de invoer van gedopte rijst van alle oorsprong in EU-25,
- minus de invoer van gedopte Basmati-rijst in EU-25,
- vermeerderd met 10%,
- plus de uitvoer van volwitte rijst in het kader van actieve veredeling uit EU-15 naar de 10 lidstaten die in 2004 tot de EU zijn toegetreden.

Voor de verkoopseizoenen 2005/06, 2006/07 en 2007/08 zijn jaarlijkse verhogingen van dit referentieniveau vastgesteld ten belope van 6 000 ton. Voor de daaropvolgende verkoopseizoenen hebben de partijen er zich in het kader van de overeenkomst toe verbonden om tegen 31 augustus 2008 tot een akkoord te komen. Het overleg tussen de Gemeenschap en de VS is echter nog steeds aan de gang.

Krachtens de overeenkomst zal de EG, wanneer de invoer van gedopte rijst in een bepaald verkoopseizoen meer dan 15% onder het referentieniveau ligt, een invoerrecht van 30 euro/ton toepassen voor de daaropvolgende periode van 6 maanden. Ligt de invoer meer dan 15% boven het referentieniveau, dan wordt het invoerrecht voor de daaropvolgende periode op 65 euro/ton vastgesteld. Ligt de invoer ten slotte tussen -15% en +15%, dan wordt voor de daaropvolgende periode een invoerrecht van 42,50 euro/ton toegepast.

De Commissie gaat tweemaal per jaar na of het invoerrecht voor gedopte rijst moet worden gewijzigd en stelt in voorkomend geval een nieuw invoerrecht vast met ingang van september of van maart. De berekening halverwege het verkoopseizoen is gebaseerd op de in de eerste 6 maanden van het verkoopseizoen ingevoerde hoeveelheden en de helft van het jaarlijkse referentieniveau.

De achterliggende gedachte van de overeenkomst is te voorzien in de mogelijkheid om het invoerrecht te verhogen wanneer de invoer toeneemt en *vice versa*, teneinde de Europese rijstsector een adequate bescherming te bieden en tegelijk de markt open te stellen voor derde landen.

Bij de berekening van de ingevoerde hoeveelheden wordt de invoer van alle gedopte, andere dan Basmati-rijst van eender welke oorsprong, al dan niet in het kader van preferentiële

regelingen, in aanmerking genomen. De gegevens zijn gebaseerd op in de betrokken periode afgegeven invoercertificaten.

2.4. Halfwitte en volwitte rijst – overeenkomst met Thailand

De overeenkomst met Thailand voor halfwitte en volwitte rijst voorziet in een mechanisme dat vergelijkbaar is met dat voor gedopte rijst, maar eenvoudiger is. Het jaarlijkse referentieniveau voor de invoer is vastgesteld op 337 168 ton, wat overeenkomt met de gemiddelde invoer van halfwitte en volwitte rijst van alle oorsprong in EU-25 van 2001/2002 tot en met 2003/2004, vermeerderd met 10%. Er is niet voorzien in jaarlijkse verhogingen van dit referentieniveau.

In het kader van de overeenkomst wordt normaliter een invoerrecht van 145 euro/ton toegepast. Ligt de invoer van halfwitte en volwitte rijst in een bepaald verkoopseizoen echter meer dan 15% boven het jaarlijkse referentieniveau, dan past de EG in de daaropvolgende periode van 6 maanden een invoerrecht van 175 euro/ton toe. Anders blijft het invoerrecht voor de daaropvolgende periode 145 euro/ton.

Net zoals voor gedopte rijst wordt halverwege het verkoopseizoen een nieuwe berekening gemaakt, die gebaseerd is op de in de eerste 6 maanden van het verkoopseizoen ingevoerde hoeveelheden en 47% van het jaarlijkse referentieniveau (158 469 ton). Bij de berekening van de ingevoerde hoeveelheden wordt de invoer van alle oorsprong, al dan niet in het kader van preferentiële regelingen, in aanmerking genomen. Het aldus berekende invoerrecht is een MFN-recht en geldt voor alle invoer van halfwitte en volwitte rijst van eender welke oorsprong, met uitzondering van die in het kader van preferentiële regelingen of invoercontingenten.

Bovendien voorziet de overeenkomst met Thailand in een tariefcontingent van 13 500 ton halfwitte en volwitte rijst tegen nulrecht.

2.5. Breukrijst – overeenkomst met Thailand

Bij de overeenkomst met Thailand wordt ook het invoerrecht voor breukrijst geregeld, dat is vastgesteld op 65 euro/ton sinds september 2005 (tegenover 128 euro/ton het voorgaande jaar). Bovendien is het vroegere tariefcontingent van 80 000 ton op 100 000 ton gebracht.

3. GEVOLGEN VOOR DE EU-MARKT

3.1. Gegevens

Om de gevolgen van de overeenkomsten te kunnen inschatten, wordt in het onderhavige verslag gekeken naar de tenuitvoerlegging ervan van 2004/05 tot en met 2007/08, het laatste verkoopseizoen waarvoor volledige gegevens beschikbaar zijn.

Wat de invoervolumes betreft, is het verslag gebaseerd op twee aanvullende bronnen:

- de gegevensbank voor invoercertificaten, die een onderscheid tussen preferentiële en niet-preferentiële invoer mogelijk maakt.

- de gegevensbank Comext, die de daadwerkelijk ingevoerde hoeveelheden bevat zoals meegedeeld door de lidstaten aan Eurostat. Comext maakt een onderscheid naar oorsprong van de invoer, maar niet tussen preferentiële en niet-preferentiële invoer.

Voor balansgegevens en voor de analyse van marktrends zijn gegevens van Eurostat en mededelingen van de lidstaten gebruikt.

De gegevens betreffende de invoer van volwitte rijst in kleine verpakkingen zijn afkomstig uit het controlesysteem van DG TAXUD van de Commissie, dat in februari 2006 is ingevoerd. Bijgevolg zijn slechts voor twee volledige verkoopseizoenen (2006/07 en 2007/08) gegevens beschikbaar en die verwijzen naar de daadwerkelijk ingevoerde hoeveelheden.

3.2. Invoerstromen op basis van de afgegeven certificaten

3.2.1. Gedopte Basmati-rijst

De invoer van Basmati-rijst is tussen 2004/05 en 2005/06 stabiel gebleven op 270 000 ton; in 2006/07 is de invoer toegenomen tot 324 000 ton en een jaar later tot 368 000 ton.

Tegen het einde van het vierde verkoopseizoen waarin de Basmati-overeenkomst werd toegepast, was de invoer dan ook met ongeveer 100 000 ton (+36%) toegenomen.

Tabel 2: Invoer van gedopte Basmati-rijst – afgegeven certificaten (in ton)

Verkoopseizoen	India	Pakistan	Totaal
2004/05	203 896	66 933	270 829
2005/06	217 630	53 196	270 826
2006/07	285 037	38 567	323 604
2007/08	269 087	99 073	368 160

3.2.2. Gedopte rijst

Sinds de inwerkingtreding van de overeenkomst is de hoeveelheid gedopte, andere dan Basmati-rijst waarvoor invoercertificaten zijn afgegeven, gestegen van 398 121 ton in 2004/05 tot 550 741 ton in 2007/08. Een aanzienlijk deel van deze verhoging met 37% (148 778 ton) is toe te schrijven de toetreding van Bulgarije en Roemenië, die samen 78 985 ton gedopte rijst invoerden in 2004/05 (vóór hun toetreding).

De nettoverhoging van de EU-invoer tussen 2004/05 en 2007/08 bedroeg dan ook niet meer dan 70 000 ton.

De halfjaarlijkse aanpassing van het invoerrecht (in september en in maart) was van invloed op het aantal in de loop van het jaar aangevraagde invoercertificaten. Zo werden bijvoorbeeld, wanneer na maart een verhoging van het recht werd verwacht, in februari meer aanvragen ingediend om te profiteren van het lagere recht, en *vice versa*.

Als gevolg hiervan werden in de eerste helft van de verkoopseizoenen 2005/06 en 2006/07, toen het recht laag was, certificaten afgegeven voor gemiddeld 67% van de jaarlijkse hoeveelheden. Hoewel de invoer in 2004/05 en 2005/06 in de eerste helft van elk

verkoopseizoen rond of zelfs boven het halfjaarlijkse referentieniveau lag, bleef de invoer voor het hele verkoopseizoen onder het referentieniveau⁷.

Sinds eind 2007 zijn de door een aantal belangrijke exporteurs van rijst opgelegde uitvoerbepalingen ook van invloed op het tijdschema van de invoer, omdat de Europese handelaren een eventuele uitputting van de voorraden wilden vermijden.

In 2004/05 en 2005/06 kwam ongeveer een kwart van de EU-invoer van gedopte rijst uit de VS. Toen in augustus 2006 in een levering uit de VS "LL RICE 601", een genetisch gemodificeerde rijstsoort die in de EU niet is toegelaten⁸, werd ontdekt, daalde de invoer abrupt.

EU-importeurs zijn toen rijst uit andere landen van oorsprong gaan invoeren, zoals Thailand en Uruguay (respectievelijk 22% en 13% van de totale hoeveelheid in 2007/08).

Tabel 3: Invoer van gedopte rijst – afgegeven certificaten (in ton)

Verkoopseizoen	1e halfjaar	2e halfjaar	Totaal
2004/05	212 335	185 787	398 121
2005/06	288 203	128 679	416 882
2006/07	352 615	171 533	524 149
2007/08	307 448	243 293	550 741

3.2.3. Halfwitte en volwitte rijst

De invoer van halfwitte en volwitte rijst is geleidelijk gestegen tot in 2007/08 een abrupte stijging met 50% (+150 000 ton) ten opzichte van het voorgaande jaar intrad. Als gevolg hiervan is het invoerrecht in maart 2008 verhoogd van 145 euro/ton tot 175 euro/ton, en kwam daarmee weer uit op het niveau van bij de inwerkingtreding van de overeenkomst in september 2005⁹.

Tabel 4: Invoer van halfwitte en volwitte rijst – afgegeven certificaten (in ton)

Verkoopseizoen	1e halfjaar	2e halfjaar	Totaal
2004/05	94 228	99 909	194 137
2005/06	123 923	122 081	246 005
2006/07	140 766	142 891	283 657
2007/08	203 597	227 842	431 438

⁷ In 2008/09 is de situatie verschillend: de invoer in het eerste semester (september 2008 – februari 2009) lag zo veel lager dan in de voorafgaande periode dat het recht met ingang van maart 2009 werd verlaagd tot 42,5 euro/Mt. De hogere eindvoorraden in de EU voor het verkoopseizoen 2007/08 hebben de invoerstromen vertraagd, maar die vertraging kan ook deels zijn toe te schrijven aan de financiële crisis.

⁸ Overeenkomstig de Beschikkingen 2006/578/EG en 2006/601/EG moeten de lidstaten de nodige maatregelen treffen om ervoor te zorgen dat producten die genetisch gemodificeerde rijst "LL RICE 601" blijken te bevatten, niet in de handel worden gebracht.

⁹ In 2008/09 werd een algemene vertraging van de invoer van rijst genoteerd en werd het invoerrecht voor volwitte rijst vanaf maart 2009 opnieuw verlaagd tot 145 euro/ton.

3.2.4. Breukrijst

De invoer van breukrijst is in 2005/06 gestegen van 185 000 ton tot een stabiele hoeveelheid van 240 000 ton in 2006/07 en 2007/08¹⁰. Door de hoge kwaliteit van in de EU geproduceerde rijst is er een groot tekort aan breukrijst op de EU-markt. Bovendien wordt een aanzienlijk percentage breukrijst (meer dan 55% gemiddeld) tegen verlaagd recht of nulrecht in het kader van preferentiële regelingen en tariefcontingenten ingevoerd.

Tabel 5: Invoer van breukrijst – afgegeven certificaten (in ton)

Verkoopseizoen	Totaal
2004/05	123 191
2005/06	185 701
2006/07	240 365
2007/08	236 320

3.2.5. Invoer in kleine verpakkingen

De invoer van halfwitte en volwitte rijst in kleine verpakkingen is tussen 2006/07 en 2007/08 met 7% gedaald (van 35 812 ton tot 33 275 ton).

Wanneer men ingevoerde hoeveelheden van minder dan 500 ton per jaar buiten beschouwing laat, is alleen de invoer in kleine verpakkingen uit Pakistan met meer dan 25% gestegen. Van 2006/07 tot 2007/08 was er een stijging met 62%, van 3 915 ton tot 6 326 ton. Dit stemt overeen met de stijging van de totale invoer van halfwitte en volwitte rijst uit Pakistan in diezelfde periode met 58% (van 26 235 ton in 2006/07 tot 41 378 ton in 2007/08).

3.3. De EU-markt voor rijst

3.3.1. Productie

Van 2004/05 tot 2007/08 bleven de rijstarealen in de EU relatief stabiel tussen 413 000 ha en 428 000 ha. Door een combinatie van structurele en kortetermijnoverwegingen werd een zekere verschuiving van Indica-rijst naar Japonica-rijst genoteerd. Door slechte weersomstandigheden in een aantal gebieden was er een tijdelijke vermindering van het areaal voor Indica-rijst¹¹.

In 2004/05 bereikte de productie in EU-25 met 1,68 miljoen ton volwitte-rijstequivalent een recordhoogte, en liep vervolgens terug tot 1,54 miljoen ton in 2005/06 en tot 1,59 miljoen ton in 2006/07. Voor EU-27 bedroeg de productie in 2007/08 1,68 miljoen ton.

In de periode 2004/05-2007/08 daalde de EU-productie van Indica-rijst met 178 000 ton volwitte-rijstequivalent. Deze vermindering van de voorziening van de EU werd gecompenseerd door de invoer van Indica-rijst. In diezelfde periode is de productie van Japonica-rijst met dezelfde hoeveelheid toegenomen, deels als gevolg van de bijdrage van de twee nieuwe lidstaten.

De interventievoorraden voor padie, die begin 2004/05 600 000 ton bedroegen, waren tegen 2007/08 volledig weggewerkt.

¹⁰ In 2008/09 ligt het tempo van de invoer tot dusver 33% boven het niveau van vorig jaar.

¹¹ In 2008/09 nam het areaal voor Indica-rijst weer toe met 20%.

3.3.2. *Consumptie*

Vóór de laatste uitbreiding lag de jaarlijkse consumptie in EU-25 tussen 2,3 en 2,4 miljoen ton volwitte-rijstequivalent. De toetreding van Bulgarije en Roemenië leidde tot een toename met 100-120 000 ton. De gemiddelde jaarlijkse consumptie in EU-27 bedraagt nu ongeveer 2,5 miljoen ton.

3.3.3. *Verwerkte hoeveelheden*

De door de Europese industrie verwerkte hoeveelheden kunnen worden berekend als de som van de EU-productie van padie en de nettohandel in padie en gedopte rijst, gecorrigeerd op basis van de ontwikkeling van de voorraden (alles uitgedrukt in volwitte-rijstequivalent).

De verwerkte hoeveelheden zijn binnen een grootteorde van 2,22 tot 2,34 miljoen ton gebleven en zijn grotendeels afhankelijk van de in de EU geproduceerde rijst.

Dit betekent dat de industrie haar niveau heeft gehandhaafd en geen nadeel heeft ondervonden van de diverse MFN- en preferentiële handelsovereenkomsten. Met name blijkt de aanzienlijke toename van de invoer van halfwitte en volwitte rijst in 2007/08 geen negatieve gevolgen te hebben gehad voor de industrie.

3.4. **Marktprijzen**

3.4.1. *Wereldmarktprijzen*

Terwijl de prijs voor Thai 100% B, die wordt beschouwd als de wereldreferentieprijis voor Indica-rijst, sinds 2004 tussen 250 \$/ton en 350 \$/ton lag, is in november 2007 een stijgende tendens ingezet die in mei 2008 een hoogtepunt bereikte met 1 050 \$/ton.

Opgemerkt zij dat slechts 6 tot 8% van de wereldrijstproductie internationaal wordt verhandeld. Daarom overreageren wereldprijzen zelfs op kleine veranderingen in het marktevenwicht en beleidsbeslissingen. De invloed van prijsstijgingen voor andere grondstoffen, een toegenomen vraag als gevolg van de vastberadenheid van een aantal Aziatische landen om grotere rijstvoorraden aan te houden, en de uitvoerbependingen die een aantal belangrijke exporteurs (Vietnam, India,...) opleggen om een voedselprijsinflatie te voorkomen, waren voldoende om een prijsescalatie uit te lokken. Na een piek in mei 2008 zijn de prijzen voor Thai 100% B geleidelijk gedaald, maar zij liggen nog steeds maar net onder de 500 \$/ton. Voor andere landen van oorsprong, zoals Vietnam, liggen de prijzen weer op het niveau van vóór de stijging.

Voor Japonica-rijst werd een vergelijkbare toename genoteerd in dezelfde periode. Door de recente afwezigheid van een aantal belangrijke actoren op de markt (uitvoerverbod in Egypte, droogte in Australië) zijn de noteringen voor Californische Japonica-rijst heel hoog gebleven, op ongeveer 1 150 \$/ton.

3.4.2. *EU-prijzen*

Sinds de hervorming van 2003 lagen de EU-prijzen voor padie ruim boven de interventieprijis (die op 150 euro/ton is vastgesteld) en vertonen ze over het geheel genomen een stijgende tendens. In het verkoopseizoen 2004/05 waren de prijzen relatief stabiel binnen een grootteorde van 160 euro/ton tot 240 euro/ton, afhankelijk van het land van oorsprong en de

rijstsoort. In de daaropvolgende jaren werden echter een aantal enorme prijsstijgingen genoteerd.

In 2006 stegen de gemiddelde prijzen voor Italiaanse Japonica-rijst tot 293 euro/ton door een combinatie van een lagere productie van deze soort en een toename van de vraag in de EU na de uitbreiding van 2004. De prijzen voor Italiaanse Indica-rijst stegen ook tot 235 euro/ton, terwijl de prijzen voor Spaanse rijst min of meer op het niveau van het voorgaande jaar bleven.

In 2007 waren er aanzienlijke schommelingen in de prijzen voor Italiaanse rijst, terwijl die voor Spaanse rijst in de loop van het jaar toenamen, met name voor Indica-rijst, waarvoor de prijzen opliepen tot 240 euro/ton, hoofdzakelijk door slechte weersomstandigheden in Andalusië, een belangrijke producent van Indica-rijst.

De sterkste stijging van de prijzen voor EU-padie werd evenwel in 2008 genoteerd, toen ook de wereldprijzen voor rijst explodeerden. In mei 2008 bereikte de prijs voor Italiaanse Indica- en Japonica-rijst een niveau van 480 euro/ton, d.w.z. meer dan 3 maal de interventieprijs¹².

In andere producerende lidstaten (Griekenland, Frankrijk en Portugal) lagen de prijzen voor padie sinds 2004/05 weliswaar niet zo hoog, maar kwamen ze toch steeds boven de interventieprijs uit. De interventiebureaus hebben sinds 2004 geen hoeveelheden aangekocht.

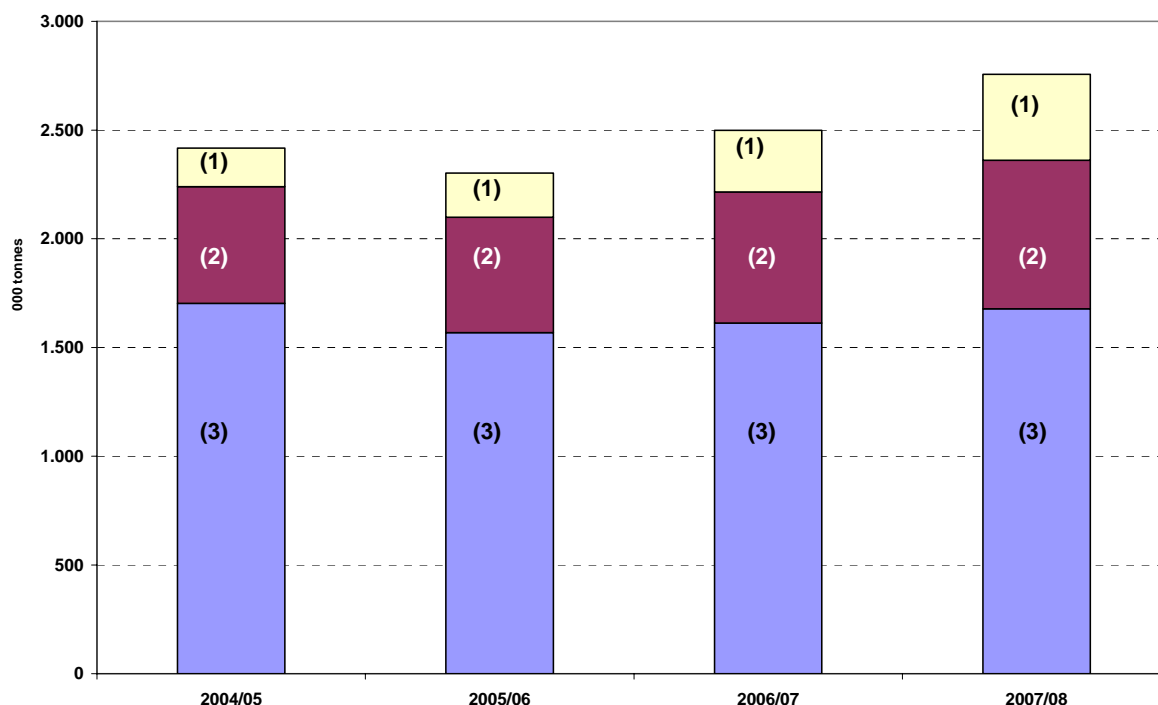
3.5. De EU-rijstvoorziening

Terwijl de EU-rijstproductie over het geheel genomen sinds 2004/05 stabiel is gebleven, heeft de invoer relatief gesproken aan belang gewonnen. De invoer van halfwitte en volwitte rijst is meer toegenomen (van 177 000 ton in 2004/05 tot 394 000 ton in 2007/08) dan die van onverwerkte rijst (van 537 000 ton tot 683 000 ton in diezelfde periode).

De totale invoer van rijst, in volwitte-rijstequivalent, is toegenomen van 715 000 ton in 2004/05 tot 1 077 000 ton in 2007/08. Dit is deels toe te schrijven aan de toetreding van Bulgarije en Roemenië.

¹² Sinds het begin van het verkoopseizoen 2008/09 liggen alle prijzen voor padie in Italië en Spanje constant boven de 300 euro/ton en in sommige gevallen boven de 500 euro/ton.

Tabel 6: Uitsplitsing rijstvoorziening EU-27 (in 1000 ton volwitte-rijstequivalent)

- (1) Invoer van halfwitte en volwitte rijst
- (2) Invoer van padie en gedopte rijst
- (3) EU-productie

4. SLOTOPMERKINGEN

Over het geheel genomen hebben de overeenkomsten hun doel bereikt: de bescherming van de EU-markt nam toe bij een gelijktijdige stijging van de invoer en *vice versa*.

Sinds 2004 waren schommelingen in de EU-rijstproductie veeleer toe te schrijven aan klimaatomstandigheden en aan keuzes van producenten dan aan invoerstromen. De invoer is toegenomen als reactie op een verhoogde EU-consumptie.

De door de rijstindustrie in de EU verwerkte hoeveelheden zijn stabiel gebleven. In de referentieperiode hebben de overeenkomsten geen negatieve gevolgen gehad voor de rijstverwerkende industrie in de EU.

In 2008 hebben de wereldprijzen voor rijst – net zoals andere graanprijzen - evenwel ongeziene pieken bereikt die tot uiting zijn gekomen in de prijzen op de interne markt van de EU.